

WERKEN IN SPLIT-MODE : HOE DOE JE DAT ?

Als je een (DX)-station hoort zeggen “up” of “listening up”, weet je dan wat je moet doen? Indien ja dan hoef je dit artikel verder niet meer te lezen, indien nee dan staat hierna misschien iets dat je kan interesseren.

Laat ons veronderstellen dat je wat tijd over hebt en besluit om de banden eens af te zoeken naar een DX-station, een ver station uit dat deel van de wereld dat je totnogtoe niet hebt kunnen werken. En warempel na enige tijd van luisteren en rondfietsen op de banden denk je in de prijzen te kunnen vallen. Maar wacht ...

Je hoort de DX-operator zeggen “listening up” of “working split”, wat moet je nu doen ?

Voor onervaren radio amateurs kan het een hele opgave zijn om dit DX-station te werken, zeker als je geen ervaring hebt in het split werken. Maar voor diegene die een paar simpele “trucjes” beheersen, kan het werken in split resulteren in een mooie DX-verbinding.

Waarom werken in split ?

Je moet eens luisteren naar gelijk welke DX pileup. Typisch is dat je veel stations hoort roepen naar de DX, de meesten zelfs zonder rekening te houden met het feit of het DX-station aan het luisteren of aan het zenden is. Ze roepen er maar op los. Dit continu aanroepen vormt nu net het probleem voor het DX-station. Alhoewel het DX-station een call identificeert en daarop antwoordt, zorgt het aanhoudend aanroepen door andere stations voor verwarring en chaos op de frequentie.

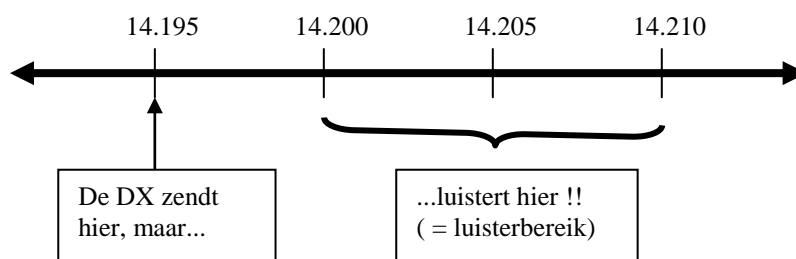
Het werken in split laat het DX-station toe om de aanroepende stations te spreiden over een groter stuk van het frequentiegebied. (Ik heb dit verder in de tekst het luisterbereik genoemd). Doordat de aanroepende stations en het DX-station nu werken op verschillende frequenties is het voor het DX-station gemakkelijker om er een call uit te pikken en horen de andere stations beter wie door het DX-station wordt aangeroept.

Je zou gaan denken dat door split te werken het voor jou moeilijker wordt om de DX te werken. Je moet namelijk ervaring hebben en een strategie uitwerken om een contact te kunnen maken. Voor het DX-station echter is werken in split gemakkelijker want hij kan meer stations werken en zo een hogere qso-rate halen. Met een beetje ervaring en een strategische aanpak zul je snel merken dat het eigenlijk niet zo moeilijk is om de DX te werken en dat het zelfs gemakkelijker is dan wanneer je door een pileup moet breken op een simplex frequentie.

In plaats van het gebruik van brute kracht (lees hier maar gerust : hoog vermogen) om door een pileup te geraken, kun je hier gebruik maken van je vaardigheid om te achterhalen waar je precies moet roepen om je DX met succes te werken.

Waar moet je aanroepen?

Veronderstel dat je een DX station hoort op 14.195 MHz. Het station meldt dat het luistert tussen 14.200 en 14.210 MHz. Hoe ga je dan te werk ?

Je kunt bijvoorbeeld een frequentie in zijn luisterbereik kiezen en beginnen roepen. En nogmaals roepen en blijven roepen. Als je een van de luidste signalen op de band hebt zal deze methode wel lukken. Dat kan enkele minuten duren of een paar uren of zelfs enkele dagen, maar op den duur zal het DX-station je wel horen. Als je maar een gewoon station hebt en je wil het proces zelf wat onder controle houden, met ander woorden je hebt geen zin om uren of dagen na elkaar te zitten roepen, dan moet je het wat slimmer aan boord leggen.

In plaats van op goed geluk een frequentie uit te kiezen en daarop te beginnen roepen, is het beter eerst uit te zoeken waar het DX-station zal luisteren. Daarvoor moet je zelf eerst een tijdje luisteren. Als het DX-station een ander station werkt, verander dan snel van VFO en zoek het station dat momenteel wordt gewerkt. (Hoe je dit in de praktijk doet met de TS-450 in de club wordt op het einde van dit artikel uit de doeken gedaan.) Als je dit station hebt gevonden dan creëer je een voordeel ten opzichte van de andere stations in de pileup. Terwijl tientallen of zelfs honderden stations blind blijven roepen in het luisterbereik van het DX-station, kun jij nu roepen op de frequentie waar het DX-station momenteel aan het luisteren is.

Zelfs met dit voordeel zul je niet de enige zijn die op deze frequentie zal aanroepen, anderen hebben ook dezelfde tactiek gevolgd en roepen natuurlijk ook op dezelfde frequentie. Daarom moeten we niet alleen achterhalen waar het DX-station momenteel aan het luisteren is, maar moeten we proberen te weten waar het zal luisteren voor zijn volgende contact. Met andere woorden, we moeten proberen het luisterpatroon van het DX-station te achterhalen.

De meeste DX-stations starten met luisteren onderaan het luisterbereik. In ons geval dus op 14.200 MHz. Naarmate er meer stations deze frequentie hebben gevonden en het voor de DX-operator dus moeilijker wordt om een callsign uit de pileup te halen, zal de DX-operator wat hoger tunen op zoek naar een minder druk bezette frequentie. In dit geval is voor ons de beste gok om te roepen juist boven de luisterfrequentie van het DX-station zodat we een kans maken op een verbinding zodra de DX-operator iets naar boven tuned om te luisteren.

Het luisterpatroon van de DX-operator is dus onze sleutel tot succes en kan enkel achterhaald worden door eerst goed te luisteren. In de meeste gevallen start de DX-operator aan de onderzijde van het luisterbereik (14.200 MHz) en schuift langzaam op naar de bovenzijde van het luisterbereik (14.210 MHz). Dan kan het zijn dat hij terug springt naar de onderzijde om opnieuw te beginnen of hij kan nu langzaam terug tunen tot aan de onderzijde van het luisterbereik. Andere DX-operators maken gebruik van slechts twee frequenties uit het luisterbereik en springen heen en weer tussen die frequenties.

Op die manier kun je, door eerst goed te luisteren, weten waar je moet roepen en verhoog je je kansen om de verbinding te maken.

Sommige DX-operators volgen geen patroon en luisteren op willekeurige frequenties binnen het luisterbereik. In dat geval kun je niet anders dan ook een frequentie binnen het luisterbereik te kiezen en daar te roepen. Kies dan geen frequentie waar iedereen al zit te roepen, maar zoek voor een kalme plaats in het luisterbereik.

Door goed te luisteren en door het achterhalen van het luisterpatroon van het DX-station zul je zien dat het echt niet zo moeilijk is om door een split frequentie pileup te geraken.

ON5KK – Geert

(vrije vertaling van het artikel “Working Split : What’s the Secret” van Duane Traver, WV2B, in QST May 2001)

Split werken met de TS-450 van de RACOO

Ons clubstation beschikt over een Kenwood TS-450 die de mogelijkheid biedt om in split te werken. Daarom is dit toestel uitgerust met twee VFO's, namelijk VFO-A en VFO-B. Om verwarring te voorkomen tijdens contests of pileups, verdient het aanbeveling om VFO-A te gebruiken voor ontvangst en VFO-B voor het zenden.

Nemen we opnieuw het voorbeeld uit bovenstaande tekst. Het DX-station roept aan op 14.195 MHz en luistert “5 to 10 up”. We kiezen met de A/B toets de VFO-A en zetten onze uitlezing op 14.200 MHz, namelijk de ondergrens van het luisterbereik van het DX-station. Door nu op de knop split te drukken gaat de zender in split-

mode. Op de display zien we steeds onze ontvangsfrequentie nl. 14.195 MHz, van zodra we op de PTT drukken zien we de frequentie verspringen naar 14.200 MHz en gaat onze zender in transmit. Dat is allemaal goed en wel als we ook daadwerkelijk willen aanroepen op deze frequentie. Maar in de vorige tekst hebben we geleerd dat we eerst via luisteren het zendpatroon van het DX-station moeten proberen te achterhalen. Daarom staat er ook een toets TF-SET op onze zender. Door deze toets in te drukken schakelt de transceiver over naar de zendfrequentie, echter zonder in transmit te gaan. Zo kunnen we dus eigenlijk gaan luisteren op onze eigen zendfrequentie. Het is dus de bedoeling, zoals reeds hiervoor uitgelegd, om op die manier eerst uit te zoeken waar het DX-station aan het luisteren is en dit kunnen we doen door tijdens het drukken op TF-SET aan de afstemknop te draaien. De getoonde frequentie is deze waarop we straks zullen uitzenden. In ons praktische voorbeeld zullen we dus ergens moeten instellen tussen 14.200 MHz en 14.210 MHz.

Als dit allemaal nogal ingewikkeld lijkt dan zal een praktische uiteenzetting in de club wel vlug voor verheldering zorgen. We kunnen daarvoor wel eens afspreken op een vrijdagavond in de RACOO.

ON5KK - Geert